

ФАСТІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ-ІНТЕРНАТ

**ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
ДЛЯ УЧНІВ 8 КЛАСІВ**

Автор: Кузнєцова
Вікторія В'ячеславівна
(вища категорія,
звання «старший вчитель»)

ФАСТІВ
2012

Тема «Відокремлені члени речення»

I варіант

- 1. Укажіть правильне твердження: «Непоширене означення, виражене прикметником або дієприкметником, виділяється...»**
 - А завжди
 - Б якщо стоїть після іменника, перед яким є своє означення
 - В у кінці речення
 - Г у середині речення
- 2. Непоширена обставина, виражена одиничним дієприслівником, НЕ виділяється**
 - А якщо стоїть після присудка
 - Б якщо стоїть перед присудком
 - В у будь-якій позиції
 - Г якщо стоїть у кінці речення
- 3. Укажіть речення, у якому поширене означення НЕ виділяється комами (розділові знаки вилучено)**
 - А Людина заповнена одвічним бажанням творити оточувала себе красою.
 - Б Спалахнув ліс освітлений надвечірнім сонцем.
 - В Вони шукатимуть ніким досі не розгадані формули вічної краси.
 - Г Козацьке військо розташоване чотирикутником стояло готове до бою.
- 4. Укажіть речення з непоширеним відокремленим означенням (розділові знаки вилучено)**
 - А Здорові кострубаті дуби грізно стояли в снігових заметах.
 - Б Соснові шишки великі й порожні котилися під ноги.
 - В Це спить земля укутана снігами...
 - Г На дубовому столі накритому вишитою скатертиною стояла свічка.
- 5. Укажіть речення, у якому прикладка стоїть у середині речення (розділові знаки вилучено)**
 - А І вис вовк ночей моїх соліст.
 - Б Тонкий знавець фольклору Максим Рильський записував його для нащадків.
 - В Стоїть на подвір'ї індик король у червоному жабо.
 - Г І знову місяць сторож ночі запалить свічі в небесах.
- 6. Укажіть речення, у якому вживається непоширена відокремлена обставина (розділові знаки вилучено)**
 - А Столітні дуби стоячи на варті спокою захищали ліс.
 - Б Грім регоче, реве віддаляючись від нас.
 - В Сині волошки проти місяця ще більш синіли затуляючи собою вікно.
 - Г Здалека погуркочуючи та поблискуючи накочувалась гроза.
- 7. Укажіть речення, у якому обставина НЕ відокремлюється комою (розділові знаки вилучено)**
 - А Не замочивши рук обличчя не вмєш.
 - Б Кого ховають тут кургани низькі нахмурили лоби?
 - В Дмитрик засміявся і побіг не чуючи ніг.
 - Г Весело вільно струмочки побігли радісну вість несучи.
- 8. Установіть відповідність між реченнями і відокремленими членами речення, якими ускладнено ці речення**

1 відокремлене означення	А На його дворі, замість похилої хатини, стояв великий будинок.
2 відокремлена прикладка	Б Чорна ніч, столітня і зловісна, не спливе, не принесе біди.
3 відокремлений додаток	В І я зими долаю крутий норів, обличчя підставляючи вітрам.
4 відокремлена обставина	Г Ще великий Гоголь наш земляк захоплено говорив про мову нашого народу.

1	
2	
3	
4	

9. Запишіть текст, поставте розділові знаки, зніміть ризику.

Велика актриса

Тернистим і не/легким був шлях Марії Заньковецької української актриси на сцену. Дуже вразлива від природи наділена глибоким даром спів/переживання вона постійно шукала можливість висловити думки і почуття які сповнювали її. Майбутня актриса з юних років виступала в любительських спектаклях і концертах.

Я кохалася в мистецтві любов до сцени стала моїм життям зізнавалася Заньковецька вже пізніше. Геніально обдарована сценічно вокально й пластично вона сорок років владарювала на сцені сіючи захват хвилюючи серця. Усе працювало в неї на образ міміка погляд голос промовисті жести.

Марія Костянтинівна створила цілу плеяду хвилюючих образів українських жінок показуючи тяжкі страждання бідних і знедолених. Героїні Заньковецької не/тільки сумують над своєю тяжкою долею а й протестують викриваючи соціальну несправедливість.

II варіант

1. Укажіть правильне твердження: «Поширене означення, виражене дієприкметниковим зворотом, виділяється...»

- А завжди
- Б якщо має додатковий обставинний відтінок причини
- В якщо стоїть після іменника або займенника
- Г якщо стоїть у кінці речення

2. Поширена обставина, виражена дієприслівниковим зворотом, НЕ виділяється

- А якщо стоїть після присудка
- Б якщо стоїть перед присудком
- В якщо входить до складу фразеологічного звороту
- Г якщо стоїть у кінці речення

3. Укажіть речення, у якому поширене означення виділяється комами (розділові знаки вилучено)

- А І дихає на мене давниною огорнутий легендами курган.
- Б Присипані снігом дерева вишикувались по обидва боки дороги.
- В Вони шукатимуть ніким досі не розгадані формули вічної краси.
- Г На верхів'ях гір покритих густою синявою спочивали хмари.

4. Укажіть речення з непоширеним відокремленим означенням (розділові знаки вилучено)

А Ніжна блакитна хвиля чиста й тепла кидала на берег тонке мереживо піни.

Б На воді скрізь були розкидані зелені острівці оброслі високим очеретом..

В Деревця молоді укриті білим снігом тихенько спочивають у саду.

Г Над головами плавали хмари схожі на медуз.

5. Укажіть речення, у якому прикладка стоїть у середині речення (розділові знаки вилучено)

А Долинали звуки бандури української арфи.

Б Вона Леся Українка мала залізну силу волі.

В І долинає дивний спів сама мелодія без слів.

Г Доцвітали конвалії в травах голубої весни прапори.

6. Укажіть речення, у якому вживається непоширена відокремлена обставина (розділові знаки вилучено)

А Спить на дереві вмовивши під крило голівку птиця.

Б Кожен птах свою пісню співаючи здіймається до небес.

В Вона вдивлялась у небо, яке спалахуючи мінилося сяйвом.

Г Мовчить скупавшись у зимовім молоці аляя волохата.

7. Укажіть речення, у якому обставина НЕ відокремлюється комою (розділові знаки вилучено)

А Ваблять всміхаючись луки.

Б Кого ховають тут кургани низькі нахмуривши лоби?

В Широке соснове гілля найжачившись дивиться вгору.

Г Старі верби стоять похнюпившись.

8. Установіть відповідність між реченнями і відокремленими членами

1 відокремлене означення	А Якись красуні, всупереч вікам, до нього йшли по лісовій доріжці.
2 відокремлена прикладка	Б Спить вітер на колінах у беріз, окутаних у молоко туману.
3 відокремлений додаток	В Гей був в Січі старий козак, на прізвище Чалий.
4 відокремлена обставина	Г Нікого тут нема, крім мене та господині.

1	
2	
3	
4	

9. Запишіть текст, поставте розділові знаки, зніміть ризику.

Талановитий письменник-реаліст

Володимир Винниченко талановитий письменник із складною і суперечливою долею сьогодні повернутий читачеві. І це безперечно є ознакою нашого культурного росту. Краща частина величезної художньої спадщини Винниченка прозаїка драматурга публіциста не/від'ємна частина українського і світового літературного процесу.

Як прогресивна людина він чимало оповідань присвятив молоді. Ці сторінки історії відтворені рукою уважного дослідника життя по/справжньому безцінні.

В оповіданнях Винниченка зображено найрізноманітніші типи заробітчани актори політичні в'язні інтелігенція. З разючим реалізмом змальовує письменник цих людей вихоплюючи їх із самої гущі життя.

Крім публіцистичних творів він створював кіно/сценарії займався живописом.

**Тема «Просте речення. Двоскладне речення.
Головні та другорядні члени речення»**

I варіант

- 1. Укажіть рядок, у якому вжито складений підмет.**
- А Набігла чорна хмара і закрила останній клопоть неба.
Б Над водою верби стелять свій намет.
В Чотири покоління зберігали цю родинну традицію.
Г Фіалки пахнуть ніжно, радісно і хвилююче.
- 2. Укажіть речення зі складеним дієслівним присудком.**
- А Краєвид і справді був чудовий.
Б Літак ставав ніби живою істотою.
В Сили миру нездоланні
Г Лелека, мабуть, і не думає злітати.
- 3. Укажіть речення, у якому ставиться тире між підметом і присудком.**
- А Життя не дим і не омана.
Б Написати пісню щастя для поета і для музиканта.
В Поле як безкрає море.
Г Ми творці добра на землі.
- 4. Укажіть рядок, у якому прикладки пишуться через дефіс:**
- А заєць/русак, Вітчизна/мати, меч/риба
Б пароплав/красень, місто/воїн, Хорол/річка
В квітка/нарцис, трава/буркун, козак/запорожець
Г вітер/пустун, озеро/Люб'язь, воля/доля
- 5. Укажіть речення, у якому виділене слово є прямим додатком .**
- А Рідний **край** ширіш любити навчає нас розлука.
Б Не вимагай від **рідних** неможливого.
В Життя не кінчається **смертю**, якщо залишається сад.
Г Я тут ходити вчився по **землі**.
- 6. Укажіть речення, в якому конструкція з порівняльним сполучником НЕ відокремлюється.**
- А За вікном квітне наче соняшник місяць.
Б Час тече немов пісок з долоні.
В Молоді дитячі голоси як дзвіночки.
Г Я квітку не можу зірвати, бо їй як людині болить.
- 7. Укажіть, яким членом речення виступає неозначена форма дієслова**
- 1) підмет А У нього завжди було бажання творити.
2) означення Б Турбуватися про батьків – обов'язок дітей.

1	
2	
3	

- 3) обставина В Ліси вчать землю розуміти прекрасне.
Г Хлопець пристав до козаків боротися з
ворогом

8. Запишіть речення, поставте розділові знаки (у разі потреби), зніміть ризик.

Ліси наче світилися на/скрізь.

Весь світ був як казка повна чудес таємнича цікава й страшна.

Ніч як та печать.

Яка то честь народів вклонитись!

Бути мислителем означає тонко, чутливо пізнавати світ і себе в навколишньому світі.

Сад то спів веселих птахів і сумних вітрів.

Пісня і праця великі дві сили.

А жита як літа його а літа як жита.

Ми народ! Шлях наш повен дерзання.

Одне з найпочесніших наших завдань зберегти на планеті мир.

Пробачення то не/пусте слово.

9. Виконайте синтаксичний розбір речення.

Людські думки, покинувши домівки, шугають невидимими птахами.

II варіант

1. Укажіть рядок, у якому вжито складений підмет.

А Наша думка, наша пісня не вмере, не загине.

Б Розганяючи тумани, сонечко вставало.

В Якесь солодкі, любі спогади колисали його серце.

Г «Вечори на хуторі поблизу Диканьки» розбудили цікавість російської інтелігенції до України.

2. Укажіть речення зі складеним дієслівним присудком.

А Ранок був сонячний і чудовий.

Б Небо сьогодні синіло по-весняному.

В Тримаючи в руках скрипку, людина не здатна зробити погане.

Г Який мій друг великодушний!

3. Укажіть речення, у якому ставиться тире між підметом і присудком.

А Ніч ясна, морозна.

Б Київські кручі фортеці зелені.

В Життя не прогулянка і не забава, а важка праця.

Г Промені як вії сонячних очей.

4. Укажіть рядок, у якому прикладки пишуться через дефіс:

- А льон/довгунець, гори/Карпати, палаци/музеї
- Б розрив/трава, негній/дерево, Дніпро/ріка
- В птах/ворон, учитель/фізик, Світязь/озеро
- Г трава/копитняк, сон/трава, вовк/злодюга

5. Укажіть речення, у якому виділене слово є прямим додатком .

- А Він чув **сміх**, і плач, і спів, і крик.
- Б Дивлюсь я на тебе, на **коси** дівочі беріз.
- В Важка навіть голка для **солдата** в поході.
- Г Без **тебе** день здається роком.

6. Укажіть речення, в якому конструкція з порівняльним сполучником НЕ відокремлюється.

- А Дерева мов вартові оберігали спокій поля.
- Б Сонце викотилось на небо мов червона діжа.
- В Рояль ридав немов людина.
- Г Червоний світ од блискавки ніби запалив пожежу на горах.

7. Укажіть, яким членом речення виступає неозначена форма дієслова

- 1) присудок А Нам треба вчити людину дорожити життям.
- 2) означення Б Співати – душу звеселяти.
- 3) обставина В Він повернувся до майстерні взяти прилад..
Г І розпочне село свою одвічну хліборобську справу – саджати хліб.

1	
2	
3	

8. Запишіть речення, поставте розділові знаки (у разі потреби), зніміть ризик.

Ти знаєш що ти людина.

Життя наче сад той барвистий.

Любить свій край це значить все любити, у чім його святе ім'я живе.

Три та два п'ять.

Цей вересневий сад немов причал де важко крилять шхуни яблуневі.

Яке то щастя свій народ у світлі бачити.

Життя прожити не лиху годину пересидіти.

Мов крило лебедине тиха музика лине.

Життя моє квітник у якому рослин багато.

Час не хвилини час віки і вічність.

Блищить джерело наче порвана срібна струна.

Пізнати себе то школа не/легка.

9. Виконайте синтаксичний розбір речення.

Тихо вечір на землю лапу кладе і наспівує колискові.

III варіант

1. Укажіть рядок, у якому вжито складений підмет.
- А Уночі мені снилися хмари, далекі світи.
 - Б Чоловік із десяток зібралоя на майдані.
 - В Вереснева тиша стоїть на майдані.
 - Г Минуле ніколи не повертається.
2. Укажіть речення з простим дієслівним присудком.
- А А Федько вже наживав п'ятами.
 - Б У саду почали червоніти вишні.
 - В З давніх-давен люди вмiли виробляти тканини з льону.
 - Г Вечір був чарівний, зоряний, пісенний.
3. Укажіть речення, у якому НЕ ставиться тире між підметом і присудком.
- А Байдужість порожнеча душі.
 - Б Написати пісню щастя для поета і для музиканта.
 - В Жити на чужині нудьгувати.
 - Г Сходи наче клавіші роаяля.
4. Укажіть рядок, у якому прикладки пишуться через дефіс:
- А природа/мати, трава/звіробій, конструктор/Корольов
 - Б завод/велетень, коник/стрибунець, квітка/троянда
 - В батько/мати, іван/чай, Десна/ріка
 - Г лікар/терапевт, виставка/продаж, місто/Сквира
5. Укажіть речення, у якому виділене слово є прямим додатком .
- А Росами умилось поле вранці.
 - Б Нам думати треба про новий урожай.
 - В Прокинься рано і твори добро!
 - Г Про даль я мрію, про безмежжя хмарні.
6. Укажіть речення, в якому конструкція з порівняльним сполучником не відокремлюється.
- А Рушники були червоні як жар.
 - Б Позолочені хрести на Десятинній церкві світилися як зорі..
 - В Біжать мов спринтери хвилини.
 - Г Рідний край як прекрасний рай.
7. Встановіть відповідність між виділеними обставинами та їх видами:
1) причина дії	А Він народився погожою осені.	<table border="1"><tr><td>1</td><td></td></tr><tr><td>2</td><td></td></tr><tr><td>3</td><td></td></tr></table>	1		2		3	
1								
2								
3								
2) час дії	Б Батьківське поле за селом розляглося.							
3) місце дії	В Кайдаш спересердя грюкнув дверима.
Г Сад музикою сповнений по вінця.							
8. Запишіть текст, поставте розділові знаки, зніміть ризку.
- Картина була справді чудесна. Церкви підняли високо в/гору круглі голови сяючи золотими банями. По/між церквами білили хати мов з крейди вистругані. Людські городи тонули в гущавині темно/зелених садків. Річка блищала звиваючись змією по жовтому пісочку і пускаючи димок туману з себе.
- Ліворуч розіслався рівний як долоня степ. Серед степу хвилі золотого сонячного світла та і ходять так і переливаються то здіймаючись у/гору то опадаючи в/низ. Сотні срібно/голосих жайворонків не/примітно в/ються. Здається сизо/прозоре повітря само бринить.
9. Виконайте синтаксичний розбір речення.
- Яблуні кілька днів стоять у цвіту і скидають додолу ніжні пелюстки, як пластівці першого снігу.

IV варіант

1. **Укажіть рядок, у якому вжито складений підмет.**
 - А У пам'яті людській не згаснуть традиції та звичаї.
 - Б Знову жовте листя капає на доріжку.
 - В Остап з Соломією звернули з шляху на поле.
 - Г Стара груша не може вночі заснути.
2. **Укажіть речення з простим дієслівним присудком.**
 - А Краєвид і справді був чудовий.
 - Б Ти цілий день байдики б'єш.
 - В Хлопець не став виправдовуватись.
 - Г Київ – столиця України.
3. **Укажіть речення, у якому НЕ ставиться тире між підметом і присудком.**
 - А Ніч мов криниця без дна.
 - Б Київські кручі фортеці зелені.
 - В Жити означає любити.
 - Г Ніжний пролісок посланець весни.
4. **Укажіть рядок, у якому прикладки пишуться через дефіс:**
 - А будинок/мурашник, художник/декоратор, річка/Унава
 - Б книга/реліквія, драма/казка, місто/Харків
 - В брати/слов'яни, знак/символ, острів/Лебединий
 - Г Франко/школяр, очі/волошки, жінка/легенда
5. **Укажіть речення, у якому виділене слово є прямим додатком .**
 - А Раді люди літу, а бджоли цвіту.
 - Б Біля воріт грає витязь молодий.
 - В Батога з піску не сплетеш..
 - Г Враз щось зірвало Василькові шапку..
6. **Укажіть речення, в якому конструкція з порівняльним сполучником не відокремлюється.**
 - А Течуть із сосен золотисті смоли як сльози.
 - Б Гори немов велетні зберігають спокій моря..
 - В Хатки виглядають із садів мов діти.
 - Г Дівчина була як лісова царівна.
7. **Встановіть відповідність між виділеними обставинами та їх видами:**

1) спосіб дії	А Спали спокійно містечка і села..	<table border="1" style="border-collapse: collapse;"><tr><td style="width: 20px; height: 20px; text-align: center;">1</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr><tr><td style="width: 20px; height: 20px; text-align: center;">2</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr><tr><td style="width: 20px; height: 20px; text-align: center;">3</td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table>	1		2		3	
1								
2								
3								
2) мета дії	Б Полонянки жили тут не дуже давно..							
3) міра і ступінь дії	В Через хворобу він не зміг закінчити навчання. Г У суботу ввечері дівчата йдуть збирати чебрець							
8. **Запишіть текст, поставте розділові знаки, зніміть ризку, розкрийте дужки.**

Звенигородський повіт пишний куточок України (Ш,ш)евченкова батьківщина. Які пишні села в цім краї бувають коли зацвітуть садки! Одно село зовсім запало в глибоку долину і не/наче потонуло в білому цвіту садків як у молочному озері. Друге стоїть на спадистій горі й красується у яблунях та черешнях проти сонця наче біле мар(е,и)во в прозорій імлі. Ставок бл(е,и)щить на сонці мов дзеркало вправлене в срібні рами. Здорові груші та яблуні подекуди розкидані між зеленими горбами стоять у цвіту мов срібні канделябри.

З таких затишних садків вилинув як соловей з гаю (Ш,ш)евченків геній. Його пісня така ж поетична як ті садки в(е,и)сняної доби.
9. **Виконайте синтаксичний розбір речення.**

Видатний художник Олександр Мурашко народився в сім'ї майстра іконописних робіт..

Тема «Однорідні члени речення. Звертання. Вставні слова»

I варіант

1. Укажіть правильне твердження.

А Однорідні члени речення відповідають на однакові питання і відносяться до різних слів у реченні.

Б Узагальнювальні слова можуть стояти тільки перед однорідними членами речення.

В Однорідні члени речення поєднуються між собою сурядним зв'язком

Г Однорідні члени речення поєднуються між собою підрядним зв'язком.

2. Укажіть речення, у якому однорідні члени поєднуються єднальними сполучниками.

А Було тісно, зате тепло.

Б Росли брати, зростали, та не були друзями.

В На ходу Соломія висмикнула стебло або корінь.

Г Схопила лиска півника та й зникла в гущині.

3. Визначте речення з однорідними присудками.

А Хлопці сиділи похнюплені, ображені.

Б А Настя усе була добра, тиха, сумирна.

В Під літнім широченним небокраєм мене стрічають друзі і знайомі.

Г Не той друг, що лащиться, а той, що печалиться.

4. Знайдіть рядок, у якому допущено пунктуаційну помилку при однорідних членах речення.

А Цього ранку дівчина встала ні світ, ні зоря.

Б Є в коханні і будні, і свята.

В Понад морями пролягають тіні журби й тривоги, спогадів і снів.

Г Спинився – волошка чи не волошка вистромила голівку з-поміж колосочків.

5. Укажіть рядок із вставними конструкціями, що вказують на послідовність викладу думок.

А очевидно, мабуть, можливо, напевно

Б по-перше, на жаль, як відомо, бувало

В по-перше, наприклад, до речі, отже, таким чином

Г на мою думку, щоправда, зрештою, як правило

6. У якому реченні вживається вставне слово(розділові знаки вилучено).

А Я навіть не уявляю, скільки є мов на світі.

Б Принаймні так повідомляли по радіо.

В Злива тривала майже годину.

Г Щастя здавалось злетіло на землю.

7. Укажіть речення, у якому перед однорідними членами треба поставити двокрапку, а після них – тире.

А Усе зберегла моя пам'ять ті ночі зоряні, ті дні.

Б День, вечір, ніч, ранок все біле, все тьмяне.

В Всюди і на вулицях, і круг стадіону, і обабіч дороги до заводу росли молоді осоки, клени і каштани.

Г А Соловей аж горло надриває і на всі заставки співає щебече, і свистить, і тьохкає, і торохтить.

8. Укажіть речення зі вставними словами, які виражають невпевненість мовця (завдання вимагає кількох правильних відповідей).

- А Буває часом сліпну від краси.
- Б Кажуть весь поміст у пеклі з добрих намірів зложився.
- В Здавалось заgrimів десь на небі грім.
- Г Може ви чули, як пахне земля?
- Д В неволі тяжко, хоча й волі сказати по правді не було.
- Е Видно було вже пізно, бо ніде по хатах не світилося.

9. Скласти речення із словом *буває* так, щоб у першому це було вставне слово, а в другому – член речення.

10 Запишіть текст, поставте розділові знаки, зніміть ризку.

Про хлопчика, який літав

С/початку пригадую хлопчика з того далекого літа. Можливо в/нього були крила. Літав на тих крилах по/між розквітлих будяків по/між копиць свіжого сіна в лугах. Отже с/першу пригадую хлопчика а вже потім його собаку.

Бо звісно Миколка Коструба мав собаку якого звали Боніфацієм. І безумовно це було єдино справедливе ім'я для цього чотири/ногого житте/люба з очима юного філософа. І коли хлопчик змахував не/видимими крильми зриваючись у політ то разом з ним у цьому польоті завжди перебував Боніфацій. Може хитрий Боніфацій більше втішався в тих польотах ніж хлопчик? У всякому разі мені здавалось що саме так.

II варіант

1. Укажіть правильне твердження.

- А Звертання виражаються іменниками у називному відмінку
- Б Звертання є членом речення
- В Звертання виділяються тільки комами
- Г Звертання виділяються комами та знаком оклику

2. Укажіть речення, у якому однорідні члени поєднуються протиставним сполучником.

- А Хата хоч старенька, та чепурна, біла.
- Б Вийшли з хати батько й мати в садок погуляти.
- В Синє море звірюкою то стогне, то виє.
- Г Поміж виноградом на межах довгими рядами росли абрикоси та черешні.

3. Визначте речення з однорідними означеннями.

- А І квітла, снила, парувала важка чорноземна земля.
- Б Вода була холодна, пахуча, смачна, ніби березовий сік.
- В З невлежаного туману вийшов синьоокий, золоточубий вересень.
- Г Місяць плив по тихих голубих потоках, одкидаючи лимонні бризки.

4. Знайдіть рядок, у якому допущено пунктуаційну помилку при однорідних членах речення.

А А на базарі галас і регіт, рев і викрикування, ряди возів з намистом і кожухами.

Б Я полем ішов і зеленим узліссям і лугом.

В А звуки злітали угору або з печальним посвистом скочувалися вниз.

Г Вітер наче казиться: то стогне, то плаче, то регіт підніме.

5. Укажіть рядок із вставними конструкціями, що виражають невпевненість мовця.

А безперечно, напевно, природно, звісно

Б на щастя, мабуть, видно, до слова

В очевидно, власне, щоправда, наприклад

Г можливо, здається, видно, мабуть

6. У якому реченні вживається вставне слово(розділові знаки вилучено).

А В аудиторії було приблизно тридцять слухачів.

Б Все-таки він упорався з цим складним завданням.

В Туман ішов очевидячки з плавнів.

Г В офіційно-діловому мовленні вставні слова майже не вживаються.

7. Укажіть речення, у якому перед однорідними членами треба поставити двокрапку, а після них – тире.

А Всяке птаство, як-от деркачів, перепілок, куликів, курочок можна було викосити косою в траві.

Б Усе ніби поменшало і звузилося і дорога, і городи, і стежка в березі, і круча над Россю.

В Весь степ сьогодні наче повен радості повен серпневого світла й простору.

Г Над дорогою попадалась вся в цвіту груша або кущ черемхи.

8. Укажіть речення зі вставними словами, які виражають упевненість мовця (завдання вимагає кількох правильних відповідей).

А Не можна кажуть людині помолодшати, а подобришати зажди можна.

Б Звісно чумаки завжди рушають до схід сонця, щоб захопити холодку.

В Безумовно ти хоч не феномен, але спритний чоловік.

Г Живу як знаєте я на хуторі, якраз на узліссі.

Д Увечері справді пішов дощ.

Е Признатись така мрія була мені мила.

9. Скласти речення із словом *може* так, щоб у першому це було вставне слово, а в другому – член речення.

10. Запишіть текст, поставте розділові знаки, зніміть ризку.

Про хлопчика, який літав

Того літа пощастило мені довідатись про те чого раніше й підозрювати не/міг. Наприклад я дізнався від Миколки що мабуть не тільки люди ходять у гості одне до одного а й дерева до дерев. Так скажімо верба в лузі певне ходить у гості до калини. До/речі і квітки вчащають у гості до квіток. Настурція до калачика красоля до повитиці бо їм мабуть теж кортить побути разом.

Гадаю комусь іншому я не/повірів би. Але як я міг не/повірити Миколці Кострубі в якого за незмінного свідка завжди виступав пес Боніфацій.

III варіант

1. Укажіть правильне твердження: «Своє ставлення до повідомлюваного мовець висловлює за допомогою...»

- А однорідних членів речення
- Б вставних слів, словосполучень, речень
- В звертань
- Г узагальнювальних слів

2. Укажіть речення, у якому однорідні члени поєднуються розділовими сполучниками

- А Тільки млява боязка людина не любить і боїться ризику.
- Б Росли брати, зростали, та не були друзями.
- В На ходу Соломія висмикнула стебло або корінь.
- Г Не хлібом єдиним, а творчості дивом існує людина.

3. Визначте речення з однорідними означеннями

- А Знову потекли теплі лагідні задумливі дні.
- Б Кругом хати росли старі велетенські волоські горіхи .
- В Вся кучерява долина здається залитою буйними зеленими морськими прозорими хвилями.
- Г Перший літній дощ здавався святом.

4. Знайдіть рядок, у якому допущено пунктуаційну помилку при однорідних членах речення

- А Хто може землю погасить і землю вибити з орбіти?
- Б Бурлаки стояли ні живі ні мертві.
- В Старий батько сидить коло хати та вчить внука маленького чолом оддавати.
- Г Хата хоч старенька та чепурна, біла.

5. Укажіть рядок із вставними конструкціями, що вказують на джерело повідомлення

- А звісна річ, уявіть собі, повірте, безумовно
- Б по-перше, на жаль, як відомо, бувало
- В на думку автора, як кажуть, по-моєму
- Г на мою думку, щоправда, зрештою, як правило

6. У якому реченні вживається вставне слово(розділові знаки вилучено)

- А Це правда, що треба їхати?
- Б І справді слово дорогоцінніше самої речі.
- В Все-таки сталося по-моєму.
- Г Ми нібито зайшли в студену воду.

7. Укажіть речення, у якому вживається поширене звертання

- А Здрастуй сонце і здрастуй вітре!
- Б Чуєш мамо горлиця мені знову нагадала давню пісню колискову.
- В Спасибі вам дядечку, що хоч трохи душу одвели.
- Г Орачу мій господарю великий гостило в тебе сонце за столом.

8. Укажіть речення зі вставними словами, які активізують увагу співрозмовника (завдання вимагає кількох правильних відповідей)

- А На материні прохання уявіть собі ніхто не зважає.
- Б Швидко ми розстались з ним на жаль інша путь вела мене у даль..

- В А вона уявіть зупинилась у ту мить.
- Г Живу як знаєте я на хуторі, якраз на узліссі.
- Д Хлопець видно бувалий, обережний.
- Е Признатись така мрія була мені мила.

9. Скласти речення із словом *кажуть* так, щоб у першому це було вставне слово, а в другому – член речення.

10 Запишіть текст, поставте розділові знаки, зніміть ризку.

Що впливає на формування народного побуту

Розглянемо ті фактори що мали і мають вплив на формування народного побуту. По/перше це зовнішнє оточення або природні умови де проходить життя нашого народу а саме добрий клімат багатство землі краса краєвидів. По/друге це культура спадщина що її ми дістали від своїх предків. Іншими словами матеріальна і духовна традиція нашого народу. По/третє це культурні зв'язки взаємини що складаються з іншими народами. І нарешті останній момент мистецькі здібності народу. До/речі цей фактор логічний висновок від трьох попередніх.

Безсумнівно усе це разом становить могутню рушійну силу культурного прогресу народного побуту. (За О.Воропаєм)

IV варіант

1. Укажіть правильне твердження: «Вставлені речення виділяються...»

- А дужками або тире
- Б лапками
- В комами
- Г двокрапкою і тире

2. Укажіть речення, у якому однорідні члени поєднуються протиставним сполучником

- А Ми працюємо для миру і живем для миру на землі.
- Б Доводилось вам їздити пізньої весни чи раннього літа по Україні?
- В Синє мре звірюкою то стогне, то виє.
- Г Бійці були знесилені, проте рішучі, непохитні.

3. Визначте речення з однорідними означеннями

- А Червоним важким колом заходило сонце.
- Б Полилися веселі хорові народні пісні.
- В Стояло сухе осіннє надвечір'я.
- Г Чіпкий колючий жорстокий вітер носився по Комарівці.

Стояло сухе осіннє надвечір'я.

4. Знайдіть рядок, у якому допущено пунктуаційну помилку при однорідних членах речення

- А Не визнаю ні любові, ні дружби, ні приятелювання до перших заморозків чи до першого грому.
- Б Семен стояв ні в сих ні в тих, тримаючи торбинку.

- В Дужі хвилі ринуть і ридають, і здіймаються все вгору.
Г Ззаду кожної підводи торохтить відро або задимлений казанок.

5. Укажіть, яке значення передають такі вставні конструкції *повір, уявіть собі, між нами кажучи, глянь*

- А вказують на джерело повідомлення
Б виражають почуття мовця
В привертають увагу співбесідника чи читача
Г вказують на зв'язок думок, послідовність викладу

6. У якому реченні вживається вставне слово(розділові знаки вилучено)

- А Спільними зусиллями можливо перебороти біду.
Б Попереду прослалось версти чотири а можливо й п'ять.
В І здається, що нічого не змінилося з того часу.
Г Дідусь навіть не здогадувався про мої плани.

7. Укажіть речення, у якому вживається непоширене звертання

- А О земле рідна скільки у тобі краси ясної і живої сили!
Б Будь славен день багатого врожаю. Прозоре небо піднімайся вище!
В Поля поля ви радість і тривога.
Г Степе мій любов моя дитяча я тобі складаю нині звіт.

8. Укажіть речення зі вставними словами, які виражають послідовність викладу думок (завдання вимагає кількох правильних відповідей)

- А Може отча хата нас поверне хоч на журавлиному крилі?
Б Зрештою навчання триває і після закінчення школи.
В А це до речі вже серйозна справа.
Г Тільки тоді власне кажучи він і зрозумів свою помилку
Д Я вже тоді повірте усе оце обміркував.
Е Отже є у вас та сила, що долає мури.

9. Скласти речення із словом *видно* так, щоб у першому це було вставне слово, а в другому – сполучник.

10. Запишіть текст, поставте розділові знаки, зніміть ризку.

Святе слово

Сьогодні мати почала діставати з комори зі скрині з/під сволюка і навіть із/за божниці свої вузлики. У них лежало усе те що далі зійде зацвіте закрасується по всьому городі огірки квасоля горох турецький біб чорне просо капуста буряки мак.

В її устах і душі насіння було святим словом. І хоч не раз вона нарікала на свою мужицьку долю з її вічними супутниками нестатками й злиднями проте нічого так не любила як землю. Мати вірила що земля може гніватись і бути доброю. На/самоті вона тихенько розмовляла з землею просячи що вона родила на долю всякого і роботящого і ледачого. (За М.Стельмахом)

Тема «Словосполучення. Речення»

I варіант

1. У якому рядку названо всі ознаки словосполучення:

- а) поєднання двох або кількох повнозначних слів на основі підрядного та сурядного зв'язків;
- б) поєднання слів на основі синтаксичного зв'язку між підметом і присудком;
- в) поєднання двох або кількох повнозначних слів, пов'язаних за змістом та граматично;
- г) поєднання двох або кількох повнозначних слів; виражає завершену думку, має інтонацію повідомлення.

2. За метою висловлювання речення бувають такі:

- а) окличні та неокличні;
- б) прості та складні;
- в) односкладні та двоскладні;
- г) розповідні, питальні, спонукальні.

3. Дієслівними (за способом вираження головного слова) є такі словосполучення:

- а) виконати завдання, мрія про щастя, поглядати у вікно;
- б) працювати на совість, чекати весни, купити ліків;
- в) сповнений надій, сподіватися на краще, боротися за щастя;
- г) виконуючи доручення, навчати дітей, вдячність за роботу.

4. У якому рядку словосполучення утворені способом прилягання:

- а) будинок справа, повернути ліворуч, квиток на проїзд;
- б) пізно ввечері, десять років, зошит у лінійку;
- в) читання вголос, сьогодні вдень, набагато вимогливіше;
- г) дуже швидко, зовсім поруч, день без тривоги.

5. Спонукальним за метою висловлювання є речення:

- А Великий рости, щасливий будь, себе не хвали, другого не гудь.
- Б О земле-мати! В сонячній добі вітаю я пробудження в тобі!
- В Що може бути краще від друга? Нічого. Друг – над усе.
- Г Стою Дивлюся на дніпровські води.

6. Укажіть правильно побудоване словосполучення:

- а) згідно опитування;
- б) ходити по алеям;
- в) навчати мови;
- г) хворіти грипом.

7. Запишіть текст, поставте розділові знаки, приберіть ризик.

Життєвий вибір

Символом пошуку істини у нас є вогонь залишений мудрецем. Він здатний розтопити кригу. Він може освітити шлях може зігріти і вселити надію. Але в/одночас не/зігріє тих хто має в серці пихатість скупість лінь заздрість.

Коли на шляху зустрічаються тільки добрі люди тоді кожен ранок для вас розпочнеться веселкою. Адже ви знатимете що кожен день готує зустріч із цікавими людьми.

Часто кажуть що у кожної людини є дві дороги. Перша засіяна колючками стає рівною лише на/прикінці. Друга сповнена насолод на/прикінці стає кам'янистою.

Яку ви обрали б для себе?

8. З виділеного речення випишіть три словосполучення, виконайте їх синтаксичний розбір.

II варіант

1. Словосполучення складається:

- а) з синтаксично рівноправних слів;
- б) з головного і залежного слова;
- в) з повнозначного і службового слова;
- г) з окремих реплік.

2. Керування – це такий тип синтаксичного зв'язку між словами у словосполученні, коли:

- а) форма залежного слова уподібнюється у роді, числі, відмінку головному слову;
- б) залежне слово пов'язане з головним тільки за смислом;
- в) головне слово вимагає від залежного певного відмінка;
- г) слова є синтаксично рівноправними.

3. Іменниковими (за способом вираження головного слова) є такі словосполучення:

- а) шовкова сукня, легенда про закоханих, знайоме обличчя;
- б) червона калина, цвіт папороті, хтось із нас;
- в) волошкові очі, смерековий стан, подарований сестрою;
- г) серце матері, настояний на травах, один із тисячі.

4. У якому рядку словосполучення утворені способом узгодження:

- а) творча праця, багата фантазія, колос пшениці;
- б) весняний дощ, людські ідеали, книга сестри;
- в) сплетений з волошок, провісник весни, життєвий подвиг;
- г) гаряча душа, струнка жіноча постать, пристрасна промова.

5. Спонукальним за метою висловлювання є речення:

- А Як тебе на голос не пізнати, серце, і життя моє, і кров?
- Б Як гарно вернутись по довгій дорозі додому!
- В Прокинься рано і твори добро!
- Г О хлібе наш, першооснова життя народів і племен!

6. Укажіть правильно побудоване словосполучення:

- а) програміст по професії;
- б) відправити по пошті;
- в) подорожувати по європейським країнам;
- г) виплатити по сто гривень.

7. Запишіть текст, поставте розділові знаки, приберіть ризку.

Лісова криниця

Денис пішов шукати криницю. Спустившись у яр він попростував по/між деревами. А грайливе сонце погналося за ним облило його з/ніг до/голови і засліпило очі. Хлопець узяв трохи праворуч і покладаючись на свій мисливський нюх став простувати до ярів. Хапаючись за дерева спустився в яр і скоро знайшов криницю викопану на узліссі біля дороги

Опустився перед нею на коліна і спершись руками об цямрини жадібно припав до холодної води. Потім довго пив не/переводячи подиху. Вода дарувала йому життє/дайну силу.

8. З виділеного речення випишіть три словосполучення, виконайте їх синтаксичний розбір.

III варіант

1. Як поділяються словосполучення за способом вираження головного слова:

- а) на сурядні та підрядні;
- б) на прості та складні;
- в) на дієслівні, іменникові, прикметникові, прислівникові, займенникові, числівникові;**
- г) на узгодження, керування, прилягання.

2. У якому рядку поєднання слів НЕ є словосполученням:

- а) біля моря, стратегія і тактика, дідусь відпочиває, кривити душею;**
- б) подавати руку, велика держава, провісник весни;
- в) фольклорні мотиви, надія на краще, прагнення пізнати;
- г) жіноча постать, поділитися враженням, зустрітися вперше.

3. Прикметниковими (за способом вираження головного слова) є такі словосполучення:

- а) щойно виконаний, творче завдання, найкраще надбання;
- б) створений для нащадків, здатний відшукати, впевнений у собі;**
- в) ознайомлений з матеріалом, досвідчений агроном, власний дім;
- г) щедрий серцем, далекий від істини, корисний напій.

4. У якому рядку словосполучення утворені способом керування:

- а) скласти речення, продовжувати розмову, стурбований вкрай;
- б) обґрунтувати думку, вирощувати урожай, ранні жнива;
- в) використання земель, вимагати відповіді, відряджений до Кисва;**
- г) захищати від ворогів, актуальний завжди, брати до серця.

5. Спонукальним за метою висловлювання є речення:

- А Чого ж ти мовчиш, сивий вітряче?.
- Б Широкий Дніпре мій, ми з тобою в розлуці.
- В О земле рідна, скільки у тобі краси ясної і живої сили!
- Г Слався од краю до краю, Вітчизно, квітни садами, піснями лунай!**

6. Укажіть правильно побудоване словосполучення:

- а) відповідно угоди;
- б) постраждав через неухважність;**
- в) вибачте мене;
- г) конспект по історії.

7. Запишіть текст, поставте розділові знаки, приберіть ризку.

Мальовнича місцевість

Дорога слалась по зеленому степу широким килимом. Тут росло високе бадилля петрових батогів обсипаних синіми зірками та кругло/голових будяків. Уся зелена степова скатерть була ніби заткана квітками червоною смілкою синіми дзвониками жовтими степовими тюльпанами.

Край дороги бігали проворні ховрашки і побачивши людей втікали в нори а потім сміливо виглядали звідтіл піднявши вушка в/гору.

Далеко на південь засиніли смугою гори вкриті лісом. Темні й не/високі гори здавалися вищими серед рівного степу роблячи чудовий контраст із зеленою широкою скатертю. Здавалось якийсь величезний звір лежачи в степу підняв спину і настовбурчив сизу шетину.

8. З виділеного речення випишіть три словосполучення, виконайте їх синтаксичний розбір.

IV варіант

1. **Укажіть рядок, у якому порядок слів є прямим:**
 - а) відомі українці, пісня лунає, важливий приклад;
 - б) ллється музика, вінок розкішний, пісня українська;
 - в) криниця бездонна, оселилася радість, шебече соловейко;
 - г) здійснилася мрія, минають дні, озеро таємниче.
2. **У якому рядку поєднання слів НЕ є словосполученням:**
 - а) весняна пора, Довженків край, бажати щастя;
 - б) зоря встає, честь і порядність, гори перевернути;
 - в) земля України, вимогливий до себе, сповнений надій;
 - г) пісня про щастя, лапятий сніг, скромний у житті.
3. **Прислівниковими (за способом вираження головного слова) є такі словосполучення:**
 - а) часто згадувати, правильно виконати, наглухо зачинений;
 - б) працювати сумлінно, добре навчатися, щодня приходити;
 - в) зроблений абияк, бачитися день у день, їхати довго;
 - г) незадовго до зустрічі, ближче до лісу, ліворуч від будинку.
4. **У якому рядку словосполучення утворені способом узгодження:**
 - а) гра на скрипці, задум автора, море квітів;
 - б) у далекій країні, людська шана, пониклі трави;
 - в) пізня пора, коштовний скарб, квітка троянда;
 - г) довга зима, темна хмара, скарб життя.
5. **Спонукальним за метою висловлювання є речення:**
 - А Здрастуй, сонце, і здрастуй, вітре!
 - Б Мужай, прекрасна наша мово, серед прекрасних братніх мов.
 - В Хто ти, мрія чи сон?
 - Г Яка земля! Яка велика доля! Які дороги поколінь!
6. **Укажіть правильно побудоване словосполучення:**
 - а) завдання не по силам;
 - б) по сімейним обставинам;
 - в) економіст по професії;
 - г) визбирувати по зернині.
7. **Запишіть текст, поставте розділові знаки, приберіть ризику.**

У лісі

Ліс остаточно (з,с)труснувши з себе рештки нічної пільми прокидався у всій своїй зеленій величі. З того як збагрянівши засвітилися кучеряві голови сосон угадувалось що піднялося сонце.

Тривожно захрустіли гілки. Геть забралася з галявини лисиця залишивши на снігу мереж(е,и)вний хитро заплутаний слід. Хтось великий дужий ішов через ліс не/ розбираючи шляху. Заскрипів осідаючи сніг. Сорока заскрекотіла і розпустивши хвіст полетіла геть.

Злякано косячи оком стояв край галявини лось. Не/ворухнувшись він весь на пружинився ладен зробити скок у гущавину.

8. **З виділеного речення випишіть три словосполучення, виконайте їх синтаксичний розбір.**

Тема «Односкладні речення. Неповні речення»

I варіант

1. Укажіть правильне твердження.

- А В односкладних реченнях є тільки присудок.
- Б Неповними можуть бути тільки односкладні речення
- В В односкладних реченнях граматична основа складається з одного головного члена речення
- Г У неповних реченнях завжди ставиться тире

2. Укажіть односкладне речення

- А У зів'ялому листі хто може вгадати красу зеленого гаю?
- Б І не було ні радості, ні чуда.
- В Де один панує, там сотня бідує.
- Г Ти в моєму серці, Україно, думою Шевченка гомониш.

3. Укажіть означено-особове речення.

- А Не пора, не пора, не пора в рідну хату вносити роздор!
- Б Поклич, поклич, Вітчизно-мати! Від недуга тебе обороню!
- В Погасло літо. Морозець розцвів.
- Г В очах незрячих не було печалі.

4. Укажіть неозначено-особове речення.

- А Можна дурити і залишатися водночас боягузом.
- Б Цей край називають Україною не тільки французи.
- В Стількох старшин козацьких розп'яли!
- Г Знань за плечима не носити. (Нар. творчість)

5. Укажіть узагальнено-особове речення.

- А Поганий посуд не б'ється. (Нар. творчість)
- Б Та серце ж не камінь.
- В Від добра добра не шукають. (Нар. творчість)
- Г Тихо в садку, тихо в місті, бо пізня година.

6. Укажіть безособове речення.

- А Скучив за степом, скучив за лугом.
- Б Сонце! Нам у кров хлюпни збудження весни!
- В Вуглем полотна не білять. (Нар. творчість)
- Г Нам дано з роками мудрішати.

7. Укажіть поширене речення

- А Вистава була надзвичайна.
- Б Кілька покупців почало сперечатися.
- В Хлопчаки били байдики
- Г Люди прагнуть жити в злагоді.

8. Укажіть рядок зі складним реченням, яке вимагає редагування

- А Людина створила культуру, а культура людину.
- Б Око бачить далеко, а розум бачить ще далі.
- В У вухах сережки блищать, на руках золоті персні.
- Г Морози пішли на південь, Сірки на північ.

9. Установіть відповідність між односкладними реченнями і їх видами.

1 означено-особове	А З гармат по горобцях не стріляють.
2 неозначено-особове	Б Довго спали вітри у ярах на припоні.
3 узагальнено-особове	В Можна вибрати друга і по духу брата, та не можна рідну матір вибирати.
4 безособове	Г Кругом гомоніли, вешталися, лагодилися до чогось.
Д Буду хлібом і цвітом ділитись, відчиняти ворота гінцям.

10. Укажіть відповідність між розділовим знаком і реченням, у якому його вжито (розділові знаки відсутні).

1 тире між підметом і присудком	А Тесля завжди без воріт а швець без чобіт.
2 тире перед узагальнювальним словом	Б Вишиванка це своєрідний літопис життя.
3 тире при прямій мові	В Луки, гори, пишні сади все зелене і принишкле.
4 тире у неповному реченні	Г Земля дає все і забирає все говорили стародавні орачі.
Д Навчав Сковорода Спіши повільно.

11. Виконайте синтаксичний розбір речення.

Сонце! Нам у кров хлюпни збудження весни!

II варіант

1. Укажіть правильне твердження.

- А Неповними можуть бути односкладні і двоскладні речення
- Б В односкладних речення є тільки підмет.
- В В односкладних реченнях граматична основа складається з підмета і присудка.
- Г Неповні речення – це односкладні речення.

2. Укажіть односкладне речення

- А Я йшов все далі й далі в глибину лісів.
- Б Темна хмара озвалася громом гучним.
- В Люблю тебе, столице України.
- Г Мені зоря сіяла нині вранці, устроєлена в вікно.

3. Укажіть означено-особове речення.

- А З поганої трави доброго сіна не виходить. (Нар. творчість)
- Б Нам найбільше аплодували.
- В Вчена людина завжди має багатство у собі самому.
- Г Учíteся, брати мої, думайте, читайте.

4. Укажіть неозначено-особове речення.

- А Даремно ходиш стежкою крутою, шукаючи загублених світів.
- Б Всіх приймали, всіх вітали, всім уміли догодити.
- В Учíteся мудрості в Тараса, у Лесі мужності учись!

Г Не люблю осінньої ночі.

5. Укажіть узагальнено-особове речення.

А Чого б ти не навчав, будь лаконічним. (З часопису)

Б Вчи дитину не штурханцями, а хорошими слівцями. (Нар. творчість)

В Хто мовчить, той не перечить. (Нар. творчість)

Г Тепло мені і спокійно.

6. Укажіть безособове речення.

А Велике дерево поволі росте.

Б Ще до війни на обласній нараді преміювали батька за сівбу.

В Чудес в природі не буває.

Г Тиша. Тиша. Вітер жито колише.

7. Укажіть поширене речення

А Природі сумно.

Б Кожен повинен знати.

В Хлопець був не ликом шитий.

Г Хтось із вас поїде відпочивати.

8. Укажіть рядок зі складним реченням, яке вимагає редагування

А Лагідні слова роблять приятелів, а наклепи ворогів.

Б Бджола жалить жалом, а людина словом.

В Спочатку виднілися пагорби, а далі виднілися гори.

Г Один розум добре, а два краще.

9. Установіть відповідність між односкладними реченнями і їх видами.

1 означено-особове А У хаті було чисто та гарно, як у квітнику.

2 неозначено-особове Б Не радій чужій біді.

3 узагальнено-особове В О земле-мати! В сонячній добі вітаю я про-
будження в тобі.

4 безособове Г Не блукай по планетах і зорях. Повертайся
додому.

Д Там ціле підземне місто спорудили.

10. Укажіть відповідність між розділовим знаком і реченням, у якому його вжито (розділові знаки відсутні).

1 тире між підметом і присудком А Земля України, небо і люди усе мені рідне.

2 тире перед узагальнювальним словом Б Праця чоловіка годує, а лінь марнує.

3 тире при прямій мові В Наше життя бурхливий океан.

4 тире у неповному реченні Г Роби добро казала мені мати.

Д Чайка вітра просила Не в'яжи мені крила!

11. Виконайте синтаксичний розбір речення.

Без гордості за свою працю немає справжньої людини.

III варіант

1. Укажіть правильне твердження: «Означено-особове речення – це таке односкладне речення, у якому присудок означає дію,...»

- А що її виконує неозначена особа з певного кола людей
- Б що її виконує будь-яка особа, узагальнена особа
- В що виконується незалежно від особи
- Г що її виконує конкретна особа.

2. Укажіть односкладне речення

- А Над обрієм сонце звелось.
- Б І не спалось мені, не спалось.
- В Вчена людина завжди має багатство у собі самому.
- Г Із-за дальніх островів виринав місяць.

3. Укажіть означено-особове речення.

- А Пахло дикими травами і лозовою корою.
- Б Нема нічого більшого у світі за дивне щастя жити на землі.
- В Стою. Дивлюся на дніпровські схили.
- Г Питай не старого, а бувалого.(Нар.творчість)

4. Укажіть неозначено-особове речення.

- А Поганий посуд не б'ється.(Нар. творчість)
- Б Маю в серці Великдень, маю свято в очах.
- В Часто хочеться радості в серце долити.
- Г Озеро ясним прозвали не випадково.

5. Укажіть узагальнено-особове речення.

- А Слухай кожного, але не з кожним говори.(Нар. творчість)
- Б Він і мертвий з шибениці зірветься.(Нар. творчість)
- В Знань за плечима не носити. (Нар. творчість)
- Г Журитися не варто.

6. Укажіть безособове речення.

- А Чесне діло роби сміло.
- Б Вітер. Глибока осінь.
- В Тихо і ясно над лісовим озеречком.
- Г А ось ліси, покриті димом.

7. Укажіть поширене речення

- А Хай кожен запам'ятає..
- Б У місті тихо.
- В Він сидів склавши руки.
- Г Хтось із вас може пояснити.

8. Укажіть рядок зі складним реченням, яке вимагає редагування.

- А Ранок проснувся першим, а за ним – солов'ї.
- Б Половина листя жовта, половина зелена.
- В Я живу одним життям, ти – іншим.
- Г Зимую бійся вовка, а влітку бійся мухи.

9. Установіть відповідність між односкладними реченнями і їх видами.

1 означено-особове	А На те коня кують, щоб не спотикався.
2 неозначено-особове	Б Посадили над козаком явір та ялину.
3 узагальнено-особове	В Зимовий вечір. Тиша. Ми.

4 безособове Г Яворів біля дому насаджу та черешень.

5 називне Д Віконця замуровано морозом.

10. Укажіть відповідність між розділовим знаком і реченням, у якому його вжито (розділові знаки відсутні).

1 тире між підметом і А Великому кораблеві велике плавання.
присудком

2 тире перед узагаль- Б Звичаї скарб українського народу.
нювальним словом

3 тире при прямій мові В Вершник питає Де тут дорога до рідного краю?

4 тире у неповному ре- Г І право людське, й воля, і закон усе потоптано.
ченні

Д Чи далекий шлях zostався вершник у людей
питався.

11. Виконайте синтаксичний розбір речення.

Освячені вербові гілочки втикали в кутках ниви для одержання багатого врожаю.

IV варіант

1. Укажіть правильне твердження: «Безособове речення – це таке односкладне речення, у якому присудок означає дію,...»

А що її виконує неозначена особа з певного кола людей

Б що її виконує будь-яка особа, узагальнена особа

В що виконується незалежно від особи

Г що її виконує конкретна особа.

2. Укажіть односкладне речення

А Де один панує, там сотня бідуює.

Б І щось мене тривожне облягло.

В Руки твої роботящі – ось твоє щастя.

Г Майстрами не народжуються.

3. Укажіть означено-особове речення.

А Учи народ, учися і в народу. (Нар. творчість)

Б Замани мене в пісню, у щебет, у довір'я мене замани.

В Плакати хочеться мені, немов ображеній дитині.

Г Я спішу до вас на розмову, на розраду у час вечірній.

4. Укажіть неозначено-особове речення.

А Звуть «українкою» тебе в нас, вишне.

Б Спокою мені не треба.

В В садку сутеніє.

Г Іду полем, а квітів – безліч.

5. Укажіть узагальнено-особове речення.

А Вже ледь світало.

Б У кого діла світлі, у того й слова ясні. (Нар. творчість)

В У колективі нічисті межі не переореш. (Нар. творчість)

Г Тільки в праці невтомній крилатим стаєш..

6. Укажіть безособове речення, в якому присудок виражено інфінітивом.

- А Хоробрим буде складено подяку.
- Б Їм є про що розповісти.
- В У степу не було стежок.
- Г І стало тепло, тихо і відрадно.

7. Укажіть поширене речення

- А Не треба кривити душею.
- Б Трава не скошена.
- В Мені весело.
- Г Мільйони людей хочуть миру.

8. Укажіть рядок зі складним реченням, яке вимагає редагування.

- А Росте дитина в сні, а геній росте після смерті.
- Б Пташка красна своїм пір'ям, а людина знанням.
- В Там влітку бувають суниці, а восени опеньки.
- Г На пагорбі – хата мого дядька.

9. Установіть відповідність між односкладними реченнями і їх видами.

1 означено-особове	А Тут приймають передплату на газети та журнали.
2 неозначено-особове	Б Не страши kota салом.
3 узагальнено-особове	В За правду, браття, єднаймося щиро.
4 безособове	Г Довкола мене гриміло, ревло, клекотіло, мов у котлі.
5 називне	Д Темна ніч. Дощ...Блискавка...Грім....

10. Укажіть відповідність між розділовим знаком і реченням, у якому його вжито (розділові знаки відсутні).

1 тире між підметом і присудком	А І забудеться все і морози, і люта завія.
2 тире перед узагальнювальним словом	Б Не можеш ти зігнутись долі верба сміялася з тополі.
3 тире при прямій мові	В Старі, молоді, діти всі прийшли виряджати козаків у дорогу.
4 тире у неповному реченні	Г У небі золотий Чумацький Віз.
- Д Не вчити своїх дітей звичаїв великий гріх для матері

11. Виконайте синтаксичний розбір речення.

Дивлюсь на сині обрії землі з калинових небес своєї долі.